

HALINA PIPIORSKA

P.S. SOWA

15 II 1918

3 I 1944

H a l i n a P i p i ó r s k a „S o w a”

Halina Pipiórska 1918-1944

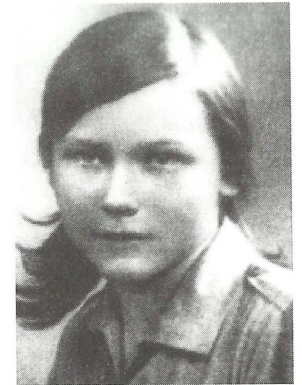
H a l i n a P i p i ó r s k a
córka Eugenii i Zygmunta,
urodziła się 15 II 1918 r. w Łodzi.

Ukończyła Szkołę Powszechną nr 1 w Piastowie
i Żeńską Szkołę Handlową w Warszawie.

Należała do I Żeńskiej Drużyny Harcerskiej
im. Anieli Szycówny w Piastowie,

Była drużynową 76 Drużyny Warszawskiej.

Halina Pipiórska 1918-1944

W czasie wojny obronnej 1939 r. Halina była sanitariuszką w oblężonej Warszawie.

Po kapitulacji stolicy powróciła do Piastowa.

W październiku 1939 r. z inicjatywy Eugenii Woronieckiej, przy ul. Bohaterów Wolności w Piastowie, w domu państwa Grodeckich, harcerki zorganizowały punkt opieki nad dziećmi w wieku przedszkolnym, tzw. „gniazdko” (przedszkole).

Halina Pipiórska 1918-1944

Halina Pipiórska była kierowniczką "gniazdka", pomagały jej drużyny: Władysława Górecka i Halina Kalatówna.

Halina wykazywała się wielką troskliwością, w razie potrzeby czuwała dzień i noc nad chorymi dziećmi, wymagającymi stałej opieki.

Halina Pipiórska 1918-1944

Halina Pipiórska pseudonim "Sowa" działała w konspiracji (w Szarych Szeregach i Armii Krajowej). Została przydzielona do Sztabu Okręgu Warszawskiego AK, do kompanii "Iskrówek" kapitana "Narcyza" (Władysław Mika), gdzie prowadziła jedną z ekip łączności radiowej.

Pierwszy punkt nadawczo-odbiorczy umieściła w domu swoich rodziców w Piastowie.

Halina Pipiórska 1918-1944

11 VIII 1943 r. w Piastowie Halina pełniła dyżur przy obsłudze radiostacji korespondencyjnej Komendy Głównej AK. Została aresztowana przez gestapo między godz. 5.00 a 6.00 rano.

Razem z „Sową” zostali aresztowani m. in. Władysław Chełmiński - właściciel domu, Franciszek Wężyk - telegrafista.

G r y p s H a l i n y z P a w i a k a

Kochani Moi -

Na razie odchodzę - i nie wiem dokładnie gdzie, ale gotowa jestem na najgorsze. Jeśli przyjdzie zginąć - dumna będę, że mi to w udziale przypadło, przecież to dla naszej ukochanej, wspólnej Matki-Ojczyzny. Ta Matka Najświętsza Panienska - przyjmie mnie w poczet swych dzieci - kochać mnie będzie, bo ja Ją kocham.

Ty Matuchno moja, darować mi musisz, że płacę tak za wychowanie i trud włożony we mnie. Bóg, jeśli mnie zabierze, nie zapomnę ani o Tobie, ani o Tatuszku i Henryku, wspierać będzie. Dziękuję za starania i kłopoty jakie mieliście w związku z aresztowaniem mnie. Szkoda, że bez rezultatu - ale wola Boga Najwyższego. Dla mnie myśl o śmierci nie jest straszna, codziennie z nią obcuje - mnie już nic poza Waszą modlitwą i dobrym wspomnieniem nie jest potrzebne. Módlcie się, bo w życiu za mało się modliłam.

Ucałujcie ode mnie Kruszykę, Jaśka, Irkę, Stachę. Irenie powiedzcie, że odeszłam jak powinnam - dużo myślałam o niej i o innych. Żal mi pani Janiny, zginie przez własną nieostrożność - bardzo ciężki był pobyt w więzieniu, przez to, że i ona tutaj była. Dla Irki, Halszki i innych ślę pozdrowienia i pożegnania. Genę całuję i powiedzcie jej cichutko, że zadowolona jestem z siebie - dziękuję Mietce. Pozdrawiam panią Jadwigę Gu - Irmę i innych. Do ostatniej chwili Was wszystkich kochałam.

Bóg z Wami. /-/ Halszka

Wyjaśnienia:

Heniek - Henryk Łagowski, narzeczony Halinki, Jaśka - siostra Henryka Łagowskiego, Irka - łączniczka, Stacha i Mietka - koleżanki Haliny, p. Janina - Janina Vidigier-Mazurkiewicz, nauczycielka SP1 i komendantka WSK w Piastowie, Halszka - Halina Chełmińska, Gena - Eugenia Woroniecka, Mietka - koleżanka z pracy, Jadwiga z Gu - Jadwiga Szletyńska, Irma - uczennica Haliny,

Halina Pipiórska 1918-1944

Halina Pipiórska "Sowa" była więziona na Pawiaku*.

Przesłuchiwało ją i torturowało Gestapo* w alei Szucha* w Warszawie. Znała punkty kontaktowe przełożonych i współpracowników, ale nikogo nie wydała.

*Pawiak- więzienie przy ul. Dzielnej 24/26 w Warszawie, mieszczące się w gmachu znajdującym się pomiędzy ulicami Dzielną i Pawią (stąd jego nazwa).

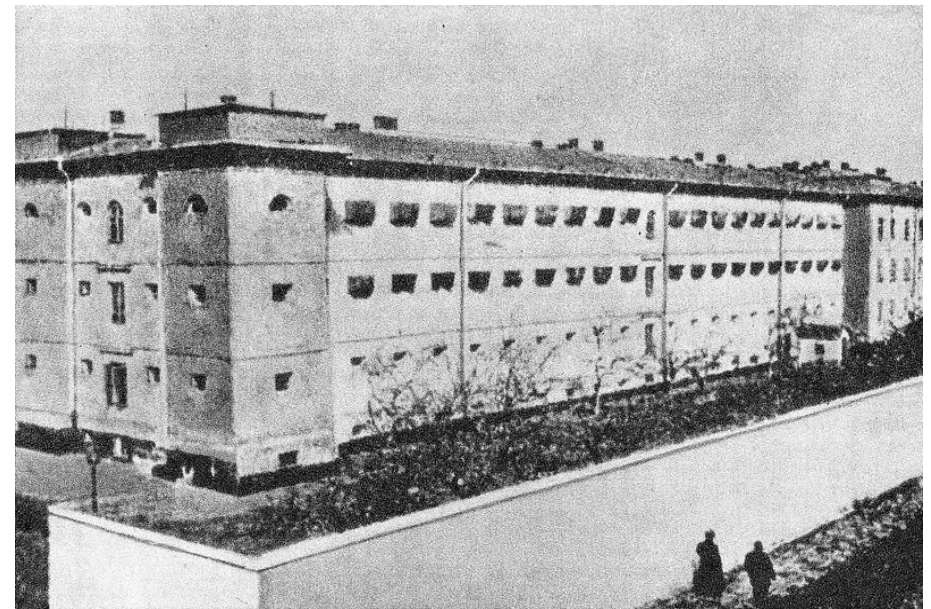
*Gestapo - niemiecka tajna policja.

*Aleja Szucha nr 25 - w czasie II wojny światowej mieściła się tutaj siedziba i areszt śledczy Gestapo.

Halina Pipiórska 1918-1944

Al. Szucha 25 w Warszawie.
w czasie okupacji siedziba
warszawskiego Gestapo

Pawiak na początku XX w,
widok od ul. Dzielnej

Halina Pipiórska 1918-1944

Po 5 X 1943 r. "Sowa" pełniła funkcję porządkowej w szpitalu na Serbii*, została z niej zdjęta za podanie żywności więźniowi podczas pobytu w pralni.

Rozstrzelana 3 II 1944 r. w ruinach getta w odwecie za śmierć gen. SS i policji Franza Kutschery.

*Serbia - więzienie dla kobiet, znajdujące się w Warszawie przy ul. Dzielnej 24/26, pełniące funkcję oddziału kobiecego Pawiaka,

Halina Pipiórska 1918-1944

Odznaczenia:

Krzyż Virtuti Militari V klasy

Krzyż Walcznych

Bibliografia:

Muzeum Więzienia Pawiak - oddział Muzeum Niepodległości

Izba Pamięci Harcerskiego Kręgu Seniorów i Starszyny
im. Szarych Szeregów w Piastowie

Domańska Regina, *Pawiak: kaźń i heroizm*, Warszawa 1988

Sitkiewicz Ryszard, Sitkiewicz Zdzisław, *Zarys Dziejów
Harcerstwa w Piastowie w latach 1918-1939*, Warszawa 1989

Zaborski Zdzisław, Wrotniak Władysław, Cierliński Jan,
Łosiewicz-Chmurowa Zofia, *Trwaliśmy przy Tobie, Warszawo.
Historia konspiracji i walki VI Rejonu "Helenów" Pruszków
-Piastów-Ursus-Sękocin*, Pruszków 2008

www.ibprs.pl/ak_obroza_kampinos/366.html

www.wikipedia.pl

Opracowanie:

Oskar Głodkowski, Gabriela Podgórska,
Klaudia Wróblewska

Uczniowie kl. Vc

Szkoły Podstawowej nr 4

im. Bohaterów spod Darnicy

w Piastowie

Opiekun:

Wioletta Mamcarz